

tragtninger, som det ærede Medlem fra Nørresundby (Nørgaard) gjorde gældende i den første Del af sin Tale, hvor han udtrykte den Opfattelse, at man burde være gaaet en anden Vej, end her er foreslaaet. En Kommission paa 25 Medlemmer er i Virkeligheden en Uting, fordi der i en saadan Kommission bliver holdt en Evindelighed af Taler. Hvor der er saa mange Medlemmer, kommer man let ind paa stadig at begære Ordet og holde lange Taler. Der kommer en Del Rigsdagsmænd og en Del Pædagoger ind i Kommissionen, og ingen af disse to Grupper af Mennesker — (*Moltesen*: kan man stoppe Munden paa) — lad mig hellere sige, at om ingen af dem kan det siges, at de ikke griber enhver Lejlighed, der gives, til at udtrykke deres Mening og i Almindelighed at udtrykke den meget fyldigt. Jeg synes, at Kommissionen er et ret uhandeligt Apparat, og jeg vilde ogsaa, ligesom det ærede Medlem, mene, at Ministeren i sit Ministerium har og i øvrigt ude fra let vilde kunne faa Kræfter, af hvilke der kunde sammensættes en sagkyndig Kommission. Efter alt, hvad der er gaaet forud med Hensyn til denne Sag — det er nemlig ikke nogen ny Sag, den er blevet gennemdrøftet i Tidsskrifter og paa Møder i en Evindelighed —; maa der foreligge tilstrækkeligt Materiale, paa Grundlag af hvilket Ministeren kunde fremsætte et Lovforslag. Mener den højtærede Minister imidlertid, at han endnu maa have nogle flere Kræfter sat i Bevægelse, nu vel, saa er der ikke noget at sige til det; men saa forekommer det mig, at man kunde nøjes med en meget mindre Kommission, og endvidere burde den kun bestaa af sagkyndige. Jeg kunde saa tænke mig, at Ministeren vilde vælge Repræsentanter baade for Stats- og Privatseminarierne og ligeledes for Lærerstanden, saa at de, der kom til at sidde i Kommissionen, var Folk, der havde Erfaring paa de forskellige Omraader, de skal repræsentere. Jeg foretrækker langt en saadan Kommission for en blandet Kommission, og særlig fordi jeg frygter for, at en Kommission som den, der er bragt i Forslag, vil ende med et Kompromisforslag, som i større eller mindre Grad vil tilfredsstille de forskellige, der har været med til at lave det, men som vil være utilfredsstillende for den Rigsdag, der skal træffe Afgørelse i Sagen.

Det, jeg lægger den største Vægt paa, naar der er Tale om en Kommissions Arbejde, er dette, at de forskellige Synsmaa-

der kommer frem, som kan være vejledende, derved, at den enkelte større eller mindre Gruppe af Kommissionens Medlemmer kan samle sig om Indtagelse af et Standpunkt og give dette et fyldigt Udtryk, saa at Kommissionen kan give den i al Almindelighed usagkyndige Rigsdag en Vejledning for dennes Afgørelser. Jeg lægger altsaa megen Vægt paa, at der dannes en saadan Kommission, at de forskellige Opfattelser virkelig kan blive klarlagte ved dens Arbejde, hvilket ikke behøver at gøre det vanskeligt til Slutning at træffe en Afgørelse. Jeg frygter meget stærkt for, at en Kommission af den foreslaaede Sammensætning vil ende med at tale sig til Rette og fremkomme med et Kompromisforslag, saa at Rigsdagen ikke vil faa den Vejledning, den skulde have. En saadan Vejledning fik man meget lettere ved at tage en Kommission paa 7, 9 højst 11 Medlemmer, i hvilken der godt kunde sidde Rigsdagsmænd, for saa vidt de paa dette Omraade indtager en fremragende eller repræsentativ Stilling, men ikke blot i Kraft af, at de er Rigsdagsmænd. En Omdannelse af Kommissionen paa denne Maade vilde finde Tilslutning hos os. Men hvis Ministeren og Flertallet skulde fastholde det ønskelige i, at der virkelig udpeges 8 Rigsdagsmænd, vil jeg henstille, at det øvrige Antal bliver noget formindsket, og i det hele vil vi finde det formaalstjenligt, at der drøftes en bedre Sammensætning af Kommissionen. Selve Sagen har vor Sympati, om vi end ikke finder, at den her af Ministeren anviste Vej er den, der bedst fører til Maalet.

Moltesen: En Kommission som den foreslaaede er efter min Mening baade unødvendig og uheldig. Jeg mener, den er unødvendig, fordi de Ting, som kan afgøres indenfor de Rammer, som er satte i Lovforslaget, er drøftede i Fagkredse gennem mange Aar, og de Synsmaader, der vil komme frem, allerede foreligger i Litteraturen. Det vil være meget let at fremskaffe dem for den højtærede Minister. Desuden er alle disse Synsmaader, saa vidt jeg ved, ogsaa drøftede her i Rigsdagen. Jeg har gennemgaaet alle de Forhandlinger, der har været førte om denne Sag fra 1857 til 1908, og jeg kan ikke se, at der er nogen Opfattelse, fremkommet under de sagkyndiges Forhandling, som ikke ogsaa er blevet drøftet for dette Forum. De forskellige Betænkninger, der vil fremkomme fra en saadan Kommission, vil alle indeholde Ting, vi i Forvejen kender, saa